

PAŃSTWOWA RADA OCHRONY PRZYRODY

THE STATE COUNCIL FOR NATURE CONSERVATION

KOMISJA DS. ROŚLIN – COMMITTEE FOR PLANTS

Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

TEL.: (+48) 22 57 92 017, FAX: (+ 48) 22 57 92 730, KOR@PROP.MOS.GOV.PL

PROP/KOR/2016-04

Warszawa, 12 kwietnia 2016 r.

OPINIA

dotycząca negatywnego wpływu realizacji planu urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na leśne siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011

Komisja PROP ds. Roślin wyraża negatywną opinię wobec zapisów w Planie Urzędzenia Lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2015-2024 dotyczących gospodarowania w wydzieleniach leśnych zidentyfikowanych jako grądy w Planie Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011.

Uzasadnienie

Grądy (siedlisko przyrodnicze 9170) stanowią przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011. 80% ich powierzchni w tym obszarze znajduje się na terenie Nadleśnictwa Sarnaki. W latach 2012-2013 w ramach prac na potrzeby Planu Zadań Ochronnych przeprowadzona została inwentaryzacja przyrodnicza lasów grądowych wraz z oceną stanu zachowania. Lokalizacje poszczególnych płatów siedliska były zbieżne z wynikami uzyskanymi podczas inwentaryzacji przeprowadzanej przez Lasy Państwowe w 2007 r. O ich grądowym charakterze świadczą również rezultaty badań naukowych prowadzonych od ponad 20 lat przez pracowników Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach oraz dokumentacja przyrodnicza Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”. Podczas procedury udziału społeczeństwa, pismem z dnia 30 grudnia 2013 r. Nadleśnictwo Sarnaki wniosło uwagi do zapisów projektu Planu Zadań Ochronnych. Powołując się na projekt Planu Urzędzenia Lasu sporządzony przez Biuro Urzędzenia Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Lublinie zakwestionowało występowanie grądów w blisko 100 wydzieleniach, stojąc na stanowisku, że są to bory mieszane *Quercus roboris-Pinetum*. Uwagi te, poza wyjątkami (dotyczyło to kilku wydzieleń) nie zostały uwzględnione i w dniu 5 września 2014 r. regionalni dyrektorzy ochrony środowiska RDOŚ w Warszawie, Białymstoku i Lublinie wydali zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011. W dniu 9 marca 2015 r. RDOŚ w Warszawie wydała opinię nt. zapisów projektu PUL dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2015-2024. Stwierdzono w niej m.in., że dokument nie w pełni realizuje założenia przedstawione w Planie Zadań Ochronnych, zwłaszcza w odniesieniu do siedliska przyrodniczego jakim są grądy. W dniu 26 sierpnia 2015 r. Minister Środowiska zatwierdził PUL sporządzony dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2015-2024. W związku istniejącymi nadal rozbieżnościami w interpretacji siedliska przyrodniczego, w dniu 14 września 2015 r. zostało zorganizowane oficjalne spotkanie z udziałem przedstawicieli: Nadleśnictwa Sarnaki, RDLP w Lublinie, BULiGL w Lublinie, RDOŚ w Lublinie i Warszawie oraz wykonawcy PZO dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011. Uczestnicy wizytowali w terenie sporne wydzielenia. Pomimo późnej pory roku stwierdzono obecność runa reprezentatywnego dla grądów i bogatego w gatunki charakterystyczne dla tego typu siedliska. Fakt ten nie wpłynął jednak na zmianę stanowiska Nadleśnictwa Sarnaki. Obecnie realizuje ono parce gospodarcze na siedliskach grądowych zgodnie z obowiązującym PUL.

Kontynuacja prac gospodarczych w oparciu o obecnie obowiązujący PUL dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2015-2024 w opinii Komisji PROP ds. Roślin oznaczać będzie pogorszenie stanu ochrony przedmiotu ochrony w obszarze Ostoja Nadbużańska, jakim są grądy. W przypadku niektórych płatów może nastąpić utrata powierzchni tego siedliska przyrodniczego. Należy podkreślić, że zróżnicowany udział sosny w drzewostanach zgodnie z metodyką państwowego monitoringu środowiska GIOŚ jest tylko jednym ze wskaźników, na podstawie, których określa się stan zachowania siedliska przyrodniczego i nie daje podstaw, by powierzchownie te klasyfikować jako bory mieszane. W celu zachowania i nie pogorszenia stanu ochrony siedliska przyrodniczego jakim są grądy, należy pilnie uwzględnić w gospodarce leśnej Nadleśnictwa Sarnaki zadania ochronne wynikające z Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011.

Komisja PROP ds. Roślin zwraca jednocześnie uwagę na obserwowaną ostatnio tendencję zaniżania w trakcie sporządzania planów urządzenia lasów bonitacji siedlisk leśnych (m.in. z LMśw na BMśw), co może być efektem problemów z odnowieniem niektórych z gatunków drzew. Dotyczy to przede wszystkim dębu, którego zastępuje się zwiększając udział sosny w składzie drzewostanów. Innym faktem wzbudzającym niepokój jest traktowanie wzrostu średniego wieku drzew jako niepożądanego ze względów gospodarczych. W efekcie ustalany jest niższy wiek rębności, który w przypadku sosny wynosi 50 lat. Jest to niepokojące ze względów przyrodniczych, ale również gospodarczych w dłuższej perspektywie czasu. Działania te mogą mieć katastrofalne skutki w odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych chronionych w obszarach Natura 2000.

dr Michał Falkowski
przewodniczący Komisji ds. Roślin

Do wiadomości:

- Minister Środowiska
- Główny Konserwator Przyrody
- Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
- członkowie PROP
- opinia publiczna
- a/a